Dosarul nr. 2c-971/24

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

24 septembrie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Centru
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Petru Harmaniuc
Grefier Andreea Goreacii

examinând în sediul instanței, în ședință publică și în procedură contencioasă, cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „ASTERCON-GRUP" împotriva SRL „PEAK DEVELOPMENT" cu privire la încasarea penalității și compensarea cheltuielilor de judecată –

a c o n s t a t a t :

La 15 aprilie 2024, Societatea cu Răspundere Limitată „Astercon-Grup" (în continuare S.R.L. „Astercon-Grup") a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Peak Development" privind încasarea sumei de 1021412,53 lei cu titlu de datorie, încasarea sumei de 615 831,309 lei cu titlu de penalitate și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii S.R.L. „Astercon-Grup" relevă că, la 12 iulie 2023, între părțile litigante a fost încheiat contractul nr. 12/07 privind vânzarea blocurilor BCA.

Susține că vânzătorul și-a executat cu strictețe toate obligațiile asumate în baza contractului, fapt confirmat prin facturile fiscale, actele de verificare / primire-predare a mărfurilor, însă cumpărătorul S.R.L. „Peak Development" nu și-a executat obligația de achitare a prețului mărfurilor cumpărate, în avans, până la data primirii mărfii.

Menționează că în scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă, prin notificarea din 15 martie 2024, reclamanta a solicitat pârâtei stingerea datoriei existente la acel moment în mărime de 2 021 412,53 lei, din contul altor contracte de vânzare-cumpărare încheiate între părți.

Prin răspunsul din 19 martie 2024, pârâta a recunoscut datoria, însă a refuzat propunerea înaintată de S.R.L. „Astercon-Grup" și a solicitat termen până la 30 aprilie 2024 pentru achitare.

Afirmă că prin scrisoarea din 29 martie 2024, a notificat pârâta despre respingerea solicitării de acordare a termenului suplimentar pentru stingerea datoriei, solicitând achitarea datoriei și penalității în termen de 7 zile.

Evidențiază că din cauza comportamentului dolosiv al pârâtei, legat de nerespectarea clauzelor contractuale și neachitarea datoriei acumulate, aceasta din urmă este ținută să achite și o penalitate în mărime de 615 831,09 lei, calculată în baza pct. 5.5 din contract, pentru perioada 23 ianuarie – 12 aprilie 2024.

În cursul examinării cauzei în fond, reprezentantul reclamantei a formulat cerere de micșorare a pretențiilor, prin care a solicitat doar încasarea penalității în mărime de 615831,09 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Pârâta S.R.L. „Peak Development" a depus referință pe marginea acțiunii formulate de S.R.L. „Astercon-Grup" prin care a solicitat respingerea acțiunii, iar în susținerea poziției a relevat că având în vedere faptul că, contractul nr. 12/07 din 12 iulie 2023 nu stabilește prețul

bunurilor înstrăinate, acesta urmează să fie înscris în factura emisă de vânzător, modul de plată a prețului bunurilor, urmând a fi efectuată conform contului de plată la cursul comercial al Moldova-Agroindbank S.A..

Susține că această clauză contractuală are valența unei condiții suspensive – ceea ce presupune producerea unui eveniment de care depinde nașterea obligației de plată, iar în speță, condiția suspensivă este emiterea contului de plată la cursul comercial Moldova Agroindbank S.A. la ziua achitării.

Afirmă că reclamanta nu are temei de a susține ilicitul pârâtei, astfel că, până la împlinirea termenului rezultat din condiția suspensivă regăsită în acordul părților, reclamanta nu este îndreptățită să susțină că pârâta este culpabilă în neefectuarea plății, or contul de plată, factura de plată nr. 8, a fost primit la 26 aprilie 2024, fiind acordat un termen de valabilitate de 3 zile.

Insistă că netransmiterea contului de plată, a plasat pârâta în dificultate de plată, situație ce denotă, în opinia pârâtei, că însăși reclamanta a fost în întârziere la efectuarea plății.

Referitor la pretenția de încasare a penalității, S.R.L. „Peak Development" menționează că pe lângă faptul că, contractul părților nu identifică termenul pentru efectuarea plății, penalitatea urmărită reprezintă o pretenție litigioasă, întrucât: nu cuprinde o perioadă determinată ce ar indica întârzierea pârâtei, în condițiile în care reclamanta a pus la dispoziția debitorului actele pentru plată; se pretinde pentru intervalul de timp cât obligația principală nu devenise scadentă; pârâta a plătit integral reclamantei, în interiorul scadenței, datoria din contul de plată nr. 8 din 26 aprilie 2024.

Reiterează că la dosarul cauzei lipsește o dovadă a prejudiciului, iar calculele matematice nu demonstrează existența prejudiciului material în substanța sa.

Concomitent, afirmă că având în vedere că obligația principală a fost executată, fără intervenția instanței, iar executarea conduce spre stingerea obligației, pe cale de consecință se sting și obligațiile accesorii, concluzie ce derivă din norma art. 965 Cod Civil.

Reprezentantul reclamantei S.R.L. „Astercon-Grup", avocatul Alexandru Vasilache în ședința de judecată a susținut cererea de concretizare a pretențiilor și a solicitat admiterea acesteia.

Reprezentantul pârâtei S.R.L. „Peak Development", avocatul Oleg Tănase în ședința de judecată a pledat pentru respingerea acțiunii.

Audiind reprezentanții părților, apreciind materialele dosarului și înscrisurile administrate prin prisma prevederilor legale pertinente, instanța de judecată consideră acțiunea neîntemeiată și care necesită a fi respinsă, din următoarele motive.

Probatoriul administrat la dosarul cauzei și cercetat în ședința de judecată denotă că, la 12 iulie 2023, între S.R.L. „Astercon-Grup", în calitate de vânzător și S.R.L. „Peak Development", în calitate de cumpărător, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 12/04, conform condițiilor căruia, vânzătorul și-a asumat obligația de a vinde, iar cumpărătorul și-a asumat obligația de a primit și achita vânzătorului, în termenul stabilit în contract, blocuri BCA și alte materiale de construcție după caz, în sortimentele și cantitățile celor prevăzute în comanda și/sau în factura emisă de către vânzător către cumpărător (f. d. 12-15).

Potrivit pct. 5.1 din contract, prețul produselor este specificat în anexele contractului și va fi cel înscris în factura emisă de către vânzător, respectiv se va considera acceptat de cumpărător din momentul semnării facturii. Plata pentru marfa procurată în baza prezentului contract se efectuează în MDL (conform cursului comercial Moldova Agroindbank S.A. la ziua efectuării

plății, dacă prețul este stabilit în valută străină) prin virament bancar, în avans, până la data primirii mărfii, adică semnării facturii fiscale.

Conform Anexei nr. 1 la contractul de vânzare-cumpărare, părțile au stabilit următoarele: 1. Vânzătorul se obligă să vândă către cumpărător, iar cumpărătorul se obligă să primească și să plătească vânzătorului, în termenul stabilit în prezentul contract – BCA D0,4 300/199/599 NF – 1850 m^3, la prețul de 112 euro per m^3 (cu TVA); BCA D0,5 100/199/599 NF – 750 m^3, la prețul de 114 euro per m^3 (cu TVA); BCA D0,5 150/199/599 NF – 70 m^3, la prețul de 114 euro per m^3 (cu TVA). Prețul se achită în MDL conform contului de plată la cursul comercial Moldova Agroindbank S.A. la ziua achitării. Marfa specificată se va livra la șantier în intervalul 1 august 2023 – 30 noiembrie 2023 (după achitarea mărfii și disponibilitatea acesteia).

Prin notificarea nr. 11 din 15 martie 2024, S.R.L. „Astercon-Grup" a intervenit către S.R.L. „Peak Development" cu propunerea de a deconta datoria S.R.L. „Peak Development" către S.R.L. „Astercon-Grup" în mărime de 2 021 412,53 lei, prin rezoluțiunea contractelor nr. 220/DA și nr. 221/DA din 28 noiembrie 2022 și restituirea apartamentelor ce fac obiectul acestor contracte (f. d. 22).

Prin notificarea nr. 13 din 29 martie 2024, S.R.L. „Astercon-Grup" a solicitat S.R.L. „Peak Development" ca în termen de 7 zile de la primirea notificării să achite datoria contractuală în mărime de 2 021 412,53 lei și penalitatea în mărime de 537 332,22 lei (f.d. 18-21).

Instanța de judecată reține că la 26 aprilie 2024 (după intentarea prezentului proces), S.R.L. „Astercon-Grup" a înaintat spre plată companiei S.R.L. „Peak Development" factura nr. 8, în valoare de 1 437 243,62 lei, dintre care: 684 510,44 lei – prețul materialelor de construcție, 615 831,09 lei – penalitate contractuală calculată pentru perioada 23 ianuarie 2024 – 12 aprilie 2024, TVA – 136 902,09 lei (f. d. 61).

Prin ordinul de plată nr. 1620 din 26 aprilie 2024, se confirmă că S.R.L. „Peak Development" a achitat către S.R.L. „Astercon-Grup" suma de 821 412,53 lei (f. d. 62).

Astfel, pretinzând încălcarea drepturilor sale, S.R.L. „Astercon-Grup" a promovat în justiție o acțiune cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin neexecutarea obligației de achitare a prețului mărfurilor cumpărate în termen.

Reclamanta a pledat în fața instanței pentru încasarea penalității în mărime de 615831,09 lei, relevând că prin executarea tardivă a obligației de achitare a prețului mărfurilor vândute, i-a fost cauzat un prejudiciu, care a fost estimat de părți anticipat, prin inserarea clauzei penale.

Pârâta a obiectat împotriva revendicărilor din acțiune, evidențiind că odată cu stingerea obligației de bază, debitorul nu este obligat să achite penalitatea.

Având în vedere poziția divergentă a participanților la proces asupra penalității, instanței de judecată îi revine obligația de a stabili dacă debitorul este ținut să achite penalitate vânzătorului.

În conformitate cu prevederile art. 901 alin. (1) lit. e) Cod Civil, *atunci cînd, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa: […] e) să ceară plata de despăgubiri pentru prejudiciul suferit prin neexecutare*.

Conform art. 947 alin. (1) Cod Civil, *clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate)*.

Potrivit art. 965 Cod Civil, *prin stingerea obligaţiilor, încetează raporturile juridice dintre părţi în partea ce se referă la obligaţia stinsă. Dacă obligaţia este stinsă, debitorul nu este obligat să plătească dobînda şi penalităţile ori să repare prejudiciul*.

Sancţiunea prevăzută în textul art. 947 Cod Civil constituie o modalitate de răspundere civilă, sub forma unei penalităţi stabilite de părți prin contract. Această sancţiune reprezintă o modalitate de evaluare anticipată a prejudiciului cauzat creditorului prin executarea tardivă a obligaţiilor contractuale de către persoanele fizice şi juridice.

În conformitate cu art. 2 alin. (1) din Codul Civil, *obligaţiile contractuale şi de altă natură, precum şi alte raporturi patrimoniale sunt reglementate de legislaţia civilă*.

În acelaşi timp, art. 6 alin. (1) din Codul Civil menţionează că, *în cazul nereglementării prin lege ori prin acord al părţilor şi lipsei de uzanţe, raporturilor prevăzute la art. 2 li se aplică, dacă aceasta nu contravine esenţei lor, norma legislaţiei civile care reglementează raporturi similare*.

Fiind o formă a răspunderii civile contractuale, aplicarea penalităţii legale trebuie să întrunească aceleaşi condiţii generale prevăzute de lege pentru angajarea răspunderii contractuale.

Instanța menţionează că una din condiţiile angajării răspunderii contractuale constituie vinovăţia debitorului.

După cum atestă înscrisurile cauzei, la 26 aprilie 2024, vânzătorul S.R.L. „Astercon-Grup” a înaintat spre plată cumpărătorului S.R.L. „Peak Development” factura nr. 8, iar cumpărătorul a achitat prețul indicat în factură la aceeași dată.

Concomitent, instanța de judecată menționează că, clauzele contractului de vânzare-cumpărare nr. 12/07 din 12 iulie 2023, prezintă divergențe majore referitor la termenul de achitare a prețului mărfurilor cumpărate de S.R.L. „Peak Development”.

Cu referire la acest aspect, se precizează că pct. 5.1 teza a doua din contract, stabilește că **plata pentru marfa** procurată în baza prezentului contract **se efectuează** în MDL (conform cursului comercial Moldova Agroindbank S.A. la ziua efectuării plății, dacă prețul este stabilit în valută străină) prin virament bancar, **în avans, până la data primirii mărfii, adică semnării facturii fiscale**.

În anexa nr. 1 la contractul de vânzare-cumpărare, este indicat că **prețul se achită** în MDL **conform contului de plată** la cursul comercial Moldova Agroindbank S.A. la ziua achitării.

Instanța subliniază că cele două acte semnate de părțile litigante pe 12 iulie 2023, stabilesc două termene diferite de plată a prețului mărfurilor procurate de S.R.L. „Peak Development”, iar această situație generează incertitudini pentru cumpărător. Însăși punctul 5.1 din contract stabilește două termene diferite de plată: 1- în avans, până la primirea mărfii și 2 – la data semnării facturii fiscale. Anexa la contract deja stabilește că prețul mărfii se achită conform contului de plată prezentat de vânzător.

În speță, se reține că vânzătorul a înaintat contul de plată la 26 aprilie 2024, iar cumpărătorul a achitat prețul mărfii la aceeași dată.

Prin urmare, prezintă incertitudini pretenția reclamantei de încasare a penalității pentru perioada 23 ianuarie – 12 aprilie 2024, în condițiile în care contul de plată a fost trimis cumpărătorului pe 26 aprilie 2024, dată la care și a fost achitat.

Dintr-o altă perspectivă instanța evidențiază și faptul că, reclamantul invocă modalitatea de calcul a penalității, și respectiv pretinde la încasarea acesteia în baza prevederilor contractului de vânzare-cumpărare nr. 12/07 din 12 iulie 2023, însă din copiile facturilor fiscale anexate la

acțiune instanța nu poate deduce care este actul juridic generator al obligației, sau care este temeiul în baza căruia prin facturile anexate la dosar se înaintează spre plată sumele respective (f. d. 23-53).

La fel, instanța reiterează și faptul că, facturile în baza cărora se pretinde că pârâta urma să efectueze plățile și ar fi încălcat termenul de executare a obligației de plată, fapt care a dus la calcularea penalităților în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 12/07 din 12 iulie 2023 și anexei la acesta, la capitolul denumirea mărfurilor descriu de fapt altă categorie de marfă decât cea dedusă din anexa parte integrantă a contractului menționat.

Pe cale de consecință se impune concluzia că, facturile anexate la acțiune și care stau la baza solicitării de încasare a penalității, de fapt nu se raportează contractului invocat de reclamant ca temei ce ar justifica solicitarea de încasare și modalitatea de calcul sub aspect cuantificat a penalității.

Incertitudinile descrise, susținute și de poziția reprezentantului pârâtului privind scadența obligației de plată dedusă din contract, derivată din condiția suspensivă de achitare, care survine la emiterea contului de plată la cursul comercial Moldova Agroindbank S.A. la ziua achitării, or achitarea a fost efectuată după intentarea procesului în prezenta cauză, când pârâtei i-a fost prezentat contul de plată la cursul comercial Moldova Agroindbank S.A., determină în cumul concluzia netemeiniciei și incoerenței argumentelor referitoare la pretinderea încasării penalității.

La fel, instanța va respinge și pretențiile reclamantei de compensare a cheltuielilor de judecată, or, potrivit art. 94 Cod de procedură civilă, doar partea care a câștigat procesul poate pretinde la compensarea cheltuielilor de judecată.

În aceste condiții, fiind stabilit cert că obligația de bază a cumpărătorului (*i.e.* achitarea prețului anumitor mărfuri) a fost stinsă, iar penalitatea se pretinde spre încasare în baza unor facturi fiscale care nu se reliefează actului juridic obligațional ce reglementează clauza penală, or acest act juridic nu poate fi dedus la capitolul „documente anexate” în facturile puse la baza acțiunii de către reclamant, instanța concluzionează că este neîntemeiată solicitarea de încasare a penalității contractuale în prezenta cauză civilă, fapt care impune soluția respingerii cererii de chemare în judecată depusă de S.R.L. „Astercon-Grup”.

În conformitate cu art. art. 94, 236, 238-241 și 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată –

h o t ă r ă ș t e :

Cererea de chemare în judecată depusă de către SRL „ASTERCON-GRUP” împotriva SRL „PEAK DEVELOPMENT” cu privire la încasarea penalității în sumă de 615 831,09 lei pretinsă în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 12/07 din 12 iulie 2023 și facturilor fiscale pentru perioada 23 ianuarie 2024 – 12 aprilie 2024, cu compensarea cheltuielilor de judecată, se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea este cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul instanței emitente.

Președintele ședinței,
Judecător **Petru Harmaniuc**